

RETTEEN I NÆSTVED DOM

afsagt den 7. marts 2019

Sag BS-5749/2018-NAE

A
(advokat Jesper Håkonsson)

mod

Ankenævnet for Patienterstatning
(advokat Lars Carstens)

Denne afgørelse er truffet af dommer Anders Martin Jensen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 19. februar 2018.

A, nu afdøde ægtefælle, B, blev i perioden ca. 2002-2012 behandlet med Methotrexate. Det er hendes opfattelse, at han herved pådrog sig en svær lungefibrose, og at hun er berettiget til erstatning for tab af ægtefælle efter reglerne i kap. 4 i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (KEL) og erstatningsansvarslovens § 13. B afgik ved døden den 18. februar 2017, hvorefter sagsøger sidder i uskiftet bo.

Ankenævnet for Patienterstatning traf den 21. august 2017 afgørelse om, at kravet er forældet, fordi sagen blev anmeldt senere end 3 år efter, at B fik eller burde have fået kendskab til lægemiddelskaden, jf. KEL § 60, stk. 1.

A har nedlagt påstand om, at Ankenævnet for Patienterstatning skal anerkende, at hendes erstatningskrav ikke er forældet, og at sagen hjemvises til fornyet behandling.

Ankenævnet for Patienterstatning har nedlagt påstand om frifindelse.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

A har fri proces.

Oplysningerne i sagen

I afgørelsen af 21. august 2017 fra Ankenævnet for Patienterstatningen er anført blandt andet følgende:

” ...

Begrundelse for afgørelsen

Erstatningskrav skal anmeldes til Patienterstatningen senest 3 år efter, at den, der har ret til erstatning, har fået eller burde have fået kendskab til skaden som følge af lægemidlet. Det følger af § 60, stk. 1, i klage- og erstatningsloven.

Ankenævnet for Patienterstatningen vurderer, at boet efter B krav som følge af bivirkninger af lægemidlet Methotrexate er forældet efter denne bestemmelse. Derfor stadfæster ankenævnet Patienterstatningens afgørelse af 17. februar 2017 om, at sagen ikke kan behandles.

Ankenævnet bemærker følgende til afgørelsen:

B anvendte lægemidlet Methotrexate i perioden 2002 til september 2012. Lægemidlet blev anvendt for at behandle reumatoid artrit.

Patienterstatningen modtog anmeldelsen fra B den 30. juni 2016.

Det fremgår af journaloplysninger af 12. september 2012 fra Klinik A at B havde fået konstateret KOL på trods af, at han aldrig havde røget eller arbejdet med støv eller lignende. Det fremgår yderligere, at dette bekymrede ham, og at han ønskede at stoppe med lægemidlet Methotrexate, selvom dette kunne betyde udbrud af hans gigt.

Det fremgår yderligere af journaloplysninger fra af 18. februar 2013, at det er vurderet som sandsynligt, at den tidligere behandling med lægemidlet Methotrexate var årsag til lungeforandringerne hos B.

Ankenævnet vurderer, at B den 18. februar 2013 var eller burde være bekendt med, at der eventuelt var opstået en fysisk skade i form af lungeforandringer som følge af bivirkninger af lægemidlet Methotrexate.

Der er dermed gået mere end 3 år, fra han fik eller burde have fået kendskab til den eventuelle lægemiddelskade, til han anmeldte skaden til Patienterstatningen.

Ankenævnet bemærker hertil, at fristen for erstatningskravets forældelse løber fra det tidspunkt, hvor den skadelidte fik eller burde have fået kendskab til de forhold, der danner grundlag for at anmelde erstatningskravet for behandlingsskaden. Det er ikke afgørende, om den skadelidte på dette tidspunkt kunne vurdere behandlingsskadens omfang og karakter.

Det forhold, at patienten har fået kendskab til symptomer fra skaden, og at disse symptomer af patienten anses for at være forårsaget af behandlingen, er således tilstrækkeligt til, at patienten har fået eller burde have fået kendskab til skaden.

Sagen afvises derfor som forældet.

...

Forklaringer

A har forklaret blandt andet, at hun var sammen med B fra 1989 og gift med ham fra 1992. B led af flere sygdomme. Lungeproblemerne begyndte i efteråret 2012, men gik tilbage til en stent/ballonudvidelse i hjertet 2007. B fik to nye stents/ballonudvidelser i december 2012. Der var ikke fokus på B lunger i den forbindelse, men bagefter gik B til sin egen læge, der gennemførte pustepøver og herefter foreslog yderligere lungeundersøgelser. B mødte aldre overlæge C der lavede notatet af 18. februar 2013 i bilag 1, men der var en episode med en besked fra lægen på telefonsvareren. C havde ringet og indtalt en besked. C glemte at lægge røret på bagefter og begyndte at diktere et notat om, hvorvidt B skulle have lavet en bronkoskopi. B ringede så selv til C og talte med ham, men fik ikke at vide, at Methotrexate var den sandsynlige årsag til lungeforandringerne. På det tidspunkt spekulerede B ikke på lungeproblemerne, men på hjerteproblemerne. Den 22. april 2015 anmodede B om at få journalen (bilag 1) tilsendt, under en lægesamtale den 27. august 2015 på hospital C fik han at vide, at årsagen var

eller kunne være Methotrexate, således som det også er anført i anmeldelsen (bilag 7, øverst side 5). Der er aldrig nogen, der har kunnet sige noget om årsagen med sikkerhed.

B stoppede behandlingen med Methotrexate den 7. november 2011 efter at have læst en artikel om mange forskellige bivirkninger. Hans læge genstartede senere behandlingen med Methotrexate. Behandlingen blev igen blev stoppet i september 2012, efter at B fra en anden gigtlæge havde fået en second opinion og nu var i tvivl, om han overhovedet havde leddegigt. B var murer og arkitekt. Hun er kontoruddannet. Hun lavede anmeldelsen til Patientforsikringen den 30. juni 2016, fordi B var syg, og hun var bange for, at han var ved at dø. B vidste ikke, at hun foretog anmeldelsen. Hun fandt datoen den 18. februar 2013 (bilag 10, nederst side 5) ved at gå tilbage i papirerne og læse notat. De kunne tidligst have anmeldt det i august 2015 i forbindelse med lægesamtalen på hospital B hvor B i realiteten fik sin dødsdom. B havde det godt fra 2013 til 2015 og foretog sig alt det, han plejede.

Parternes synspunkter

A har i sit påstandsdokument anført følgende:

"...

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende,

- at sagsøger hverken fik eller burde have fået kendskab til lægemiddelskaden tidligere end tre år før anmeldelsen,
- at det fremgår af journalnotat af 13. april 2015, bilag 1, side 11, at lungeforandringerne ligner *idiopatisk* lungefibrose. Og at lægerne altså på dette tidspunkt – kun lidt over et år før anmeldelse til Patienterstatningen – var i tvivl om årsagen til lungefibrosen,
- at afdøde hverken fik eller burde have fået kendskab til lægemiddelskaden tidligere end tre år før anmeldelsen, navnlig henset til at det af sagens akter fremgår, at lægerne var i tvivl herom helt frem til og med april 2016. Det skal i den forbindelse understreges, at hverken sagsøger eller afdøde hhv. besidder eller besad lægefaglig indsigt,
- at det forhold, at det i et journalnotat af 13. februar 2013 [18. februar 2013] fra hospital B bilag 1, side 1, er nævnt, at Methotrexate sandsynligvis er årsag til lungeforandringer kan ikke føre til andet resultat. Dels fremgår det ikke, at afdøde var oplyst herom, dels fremgår det af sagens øvrige akter, at der har været omfattende tvivl om årsagen til lungeforandringerne. Se i den forbindelse notat af 30.04.2015, bilag 5, hvoraf det fremgår, at afdøde henvises fra hospital B på mistanke om idiopatisk lungefibrose, og

at der er årsagssammenhæng mellem B død og læge
middelskaden, hvorfor sagsøger har krav på erstatning efter EAL §
13.

....."

Ankenævnet for Patienterstatning har i sit påstandsdokument anført følgende:

"...

1.

Til støtte for den nedlagte påstand om frifindelse gøres det gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte ankenævnets afgørelse af 11. august 2017 (bilag 14).

Ankenævnet har således ved sin afgørelse af 21. august 2017 med rette fundet, at kravet på erstatning er forældet som følge af, at sagen blev anmeldt til Patienterstatningen senere end 3 år efter, at afdøde B fik eller burde have fået kendskab til lægemiddelskaden.

2.

Det følger af KEL § 60, stk. 1, at erstatningskrav skal være anmeldt til Patienterstatningen senest 3 år efter, at den erstatningsberettigede har fået eller burde have fået kendskab til lægemiddelskaden. Heraf følger, at hvis et erstatningskrav anmeldes til Patienterstatningen, efter at fristen er udløbet, kan sagen ikke behandles.

Det centrale element i denne sag er fastsættelsen af det tidspunkt, hvor B vidste eller burde have haft kendskab til, at der er sket en skade, og at skaden kan være en følge af behandlingen. Med andre ord, at der kan være en sammenhæng mellem den eventuelle skade og lægemidlet.

3.

Om B
B anvendte lægemidlet Methotrexate i perioden 2002 til september 2012. Lægemidlet blev anvendt for at behandle reumatoid artrit (leddegigt).

Det fremgår af journaloplysninger af 12. september 2012 fra klinik A (bilag A, side 3), at B havde fået konstateret KOL på trods af, at han aldrig havde røget eller arbejdet med støv eller lignende. Det fremgår tillige af journaloplysningerne, at det bekymrede ham, at han havde fået konstateret KOL på trods af, at han aldrig havde røget, og at han selv ønskede at stoppe med behandlingen af lægemidlet Methotrexate, som følge af en mistanke om, at lægemidlet muligvis kunne forårsage skade. B var således på dette tidspunkt bekendt med, eller burde have været bekendt med, at lægemidlet kunne være årsag til lungeforandringerne.

Af journaloplysningerne fra hospital B af 18. februar 2013 (bilag 1, side 1) fremgår det, at det på dette tidspunkt vurderedes som sandsynligt, at den tidligere behandling med Methotrexate var årsag til B - lungeforandringer. På dette tidspunkt var B bekendt med eller burde have været bekendt med, at brugen af Methotrexate forårsagede lungeforandringer (mulig skade) hos ham.

Patienterstatningen modtog anmeldelsen fra B den 30. juni 2016.

På tidspunktet for modtagelsen af anmeldelsen var der gået mere end 3 år fra tidspunktet, hvor B var eller burde have været bekendt med, at der muligvis var opstået en skade i lungerne som følge af bivirkninger ved brug af lægemidlet Methotrexate.

4.

På baggrund heraf gøres det gældende, at B senest den 18. februar 2013 var eller burde have været bekendt med den eventuelle lægemiddelskade.

Ankenævnet gør gældende, at ved fastlæggelsen af det tidspunkt, hvor den skadelidte fik eller burde få kendskab til skaden, er det ikke afgørende, om skadelidte kan vurdere omfanget eller karakteren af behandlingsskaden. Det er tilstrækkeligt, at den skadelidte har fået kendskab til symptomer fra skaden, og at disse symptomer af patienten anses for at være forårsaget af behandlingen med lægemidlet.

At lægerne i februar 2013 ikke var helt sikre på, om årsagen til lungeforandringerne kunne stamme fra lægemidlet gør ikke, at forældelsesfristen suspenderes yderligere. Det afgørende er, at B vidste eller burde have vidst, at symptomerne kunne være forårsaget af lægemidlet. Fra dette tidspunkt havde B således 3 år til at indgive en anmeldelse til Patienterstatningen.

Ankenævnet går på baggrund heraf gældende, at B senest den 18. februar 2013 var eller burde have været bekendt med den eventuelle lægemiddelskade i en sådan grad, at det eventuelle erstatningskrav i henhold til KEL er forældet, idet anmeldelse er indgivet den 30. juni 2016.

..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Retten tiltræder af de grunde, der er anført i Ankenævnet for Patienterstatningens afgørelse af 21. august 2017, at det kan lægges til grund, at B mere end 3 år før anmeldelsen den 30. juni 2016, havde eller burde have kend-

skab, til, at Methotraxate kunne være årsagen til hans lungelidelse, og at kravet derfor er forældet, jf. KEL § 60, stk. 1.

Retten henviser i den forbindelse yderligere til journalnotatet af 27. maj 2013 fra
klin k A hvor der står, at B "Har pauseret med Metho-
traxat siden september 2012 idet han er bange for lunge bivirkninger".

Ankenævnet for Patienterstatningen skal derfor frifindes.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af en advokatudgift inkl. moms med 50.000 kr.

Sagsomkostningerne er fastsat under hensyn til, at A på-
stand i stævningen var betaling af 451.800 kr. samt sagens karakter og forløb,
herunder at hovedforhandlingen kunne gennemføres på en halv dag.

THI KENDES FOR RET:

Ankenævnet for Patienterstatning skal frifindes.

Statskassen skal inden 14 dage betale sagens omkostninger med 50.000 kr. til Ankenævnet for Patienterstatningen. Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.